

32002L0074

L 270/10

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

23.3.2002

**DIRECTIVA 2002/74/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 23 septembrie 2002**

de modificare a Directivei 80/987/CEE a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvențelor angajatorului

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene și, în special, articolul 137 alineatul (2) al acestuia,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽²⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor, adoptată la 9 decembrie 1989, prevede la punctul 7 că realizarea pieței interne trebuie să conducă la o îmbunătățire a condițiilor de viață și de muncă ale lucrătorilor din Comunitatea Europeană și că această îmbunătățire trebuie să implice, unde este necesar, dezvoltarea anumitor aspecte ale reglementărilor privind ocuparea forței de muncă, cum ar fi procedurile de disponibilizare colectivă și cele privind falimentul.
- (2) Directiva 80/987/CEE ⁽⁴⁾ urmărește să asigure un grad minim de protecție a salariaților în cazul insolvențelor angajatorului. În acest scop, directiva obligă statele membre să constituie un organism care să garanteze plata drepturilor salariale neachitate respectivilor salariați.
- (3) Evoluția dreptului în materie de insolvențabilitate în statele membre, precum și dezvoltarea pieței interne, indică necesitatea adaptării anumitor dispoziții din directiva menționată.
- (4) Securitatea și transparența juridică necesită, printre altele, clarificări cu privire la domeniul de aplicare și anumite definiții din Directiva 80/987/CEE. Este necesar în special să se precizeze, în partea dispozitivă a directivei, posibilele excepții acordate statelor membre și, prin urmare, să se elimine anexa la aceasta.

⁽¹⁾ JO C 154 E, 29.5.2001, p. 109.

⁽²⁾ JO C 221, 7.8.2001, p. 110.

⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 29 noiembrie 2001 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial), poziția comună a Consiliului din 18 februarie 2002 (JO C 119 E, 22.5.2002, p. 1) (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Parlamentului European din 14 mai 2002 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 27 iunie 2002.

⁽⁴⁾ JO L 283, 28.10.1980, p. 23, directivă modificată ultima dată de Actul de aderare din 1994.

- (5) Pentru a se asigura o protecție echitabilă a lucrătorilor respectivi, definiția stării de insolvențabilitate trebuie adaptată noilor tendințe legislative din statele membre și ar trebui să includă în acest concept și alte proceduri de insolvențabilitate, cu excepția lichidării. În acest context, pentru a stabili obligația de plată a instituției de garantare, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea că, în cazurile în care situația de insolvențabilitate duce la mai multe proceduri de insolvențabilitate, situația trebuie să fie abordată ca și cum ar fi vorba de o singură procedură de insolvențabilitate.

- (6) Este necesar să se asigure că salariații la care fac referire Directiva 97/81/CE din 15 decembrie 1997 privind acordul-cadru cu privire la munca pe timp parțial, încheiat de UCIZE, CEIP și CES ⁽⁵⁾, Directiva 1999/70/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat de CES, UCIZE și CEIP ⁽⁶⁾ și Directiva 91/383/CEE a Consiliului din 25 iunie 1991 de completare a măsurilor destinate să promoveze îmbunătățirea securității și sănătății la locul de muncă în cazul lucrătorilor care au un raport de muncă pe durată determinată sau un raport de muncă temporar ⁽⁷⁾ nu sunt excluși din domeniul de aplicare al prezentei directive.

- (7) Pentru a asigura securitatea juridică a salariaților în caz de insolvențabilitate a întreprinderilor care își desfășoară activitatea în mai multe state membre și pentru a consolida drepturile lucrătorilor în sensul jurisprudenței Curții de Justiție, este necesar să se introducă dispoziții care să prevadă în mod expres instituția care este responsabilă cu plata creanțelor în aceste cazuri și care să stabilească ca obiectiv al cooperării între autoritățile administrative competente ale statelor membre plata în cel mai scurt timp a drepturilor salariale neachitate ale salariaților. În plus, este necesar să se asigure o aplicare corectă a dispozițiilor adoptate printr-o colaborare între autoritățile administrative competente din statele membre.

- (8) Statele membre pot stabili limitări în ceea ce privește responsabilitatea instituțiilor de garantare care ar trebui să fie compatibile cu obiectivul social al directivei și pot lua în considerare diversele niveluri de creanțe.

⁽⁵⁾ JO L 14, 20.1.1998, p. 9. Directivă modificată ultima dată de Directiva 98/23/CE (JO L 131, 5.5.1998, p. 10).

⁽⁶⁾ JO L 175, 10.7.1999, p. 43.

⁽⁷⁾ JO L 206, 29.7.1991, p. 19.

- (9) Pentru a facilita identificarea procedurilor de insolvabilitate, în special în situațiile transnaționale, este necesar să se prevadă ca statele membre să notifice Comisia și celelalte state membre despre tipurile de proceduri de insolvabilitate care atrag intervenția instituției de garantare.
- (10) Directiva 80/987/CEE trebuie modificată în consecință.
- (11) Deoarece obiectivele acțiunii preconizate, adică adaptarea anumitor dispoziții din Directiva 80/987/CEE pentru a ține seama de evoluția activităților desfășurate de întreprinderile din Comunitate, nu pot fi atinse într-o măsură suficientă de statele membre și pot fi, așadar, realizate mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității enunțat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, enunțat la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.
- (12) Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport privind transpunerea în practică și aplicarea prezentei directive, în special în ceea ce privește noile forme de ocupare a forței de muncă care apar în statele membre,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Directiva 80/987/CEE se modifică după cum urmează:

1. titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Directiva 80/987/CEE a Consiliului din 20 octombrie 1980 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la protecția salariaților în cazul insolvabilității angajatorului”;

2. secțiunea I se înlocuiește cu următorul text:

„SECȚIUNEA I

Domeniul de aplicare și definiții

Articolul 1

(1) Prezenta directivă se aplică creanțelor salariaților care izvorăsc din contracte de muncă sau raporturi de muncă încheiate cu angajatori care sunt în stare de insolvabilitate în sensul articolului 2 alineatul (1).

(2) În mod excepțional, statele membre pot exclude din domeniul de aplicare al prezentei directive creanțele anumitor categorii de salariați, în temeiul existenței altor forme de garantare, dacă se stabilește că acestea oferă persoanelor respective o protecție echivalentă celei oferite de prezenta directivă.

(3) Dacă o astfel de dispoziție este deja în vigoare în legislația lor internă, statele membre pot exclude în continuare din domeniul de aplicare al prezentei directive:

- (a) personalul de serviciu casnic încadrat de o persoană fizică;
- (b) pescarii remunerați în cotă-parte.

Articolul 2

(1) În sensul prezentei directive, un angajator este considerat a fi în stare de insolvabilitate în cazul în care a fost formulată o cerere privind deschiderea unei proceduri colective întemeiate pe insolvabilitatea angajatorului, prevăzută de actele cu putere de lege și de actele administrative ale unui stat membru, implicând lipsirea, în tot sau în parte, a angajatorului de activele sale și numirea unui judecător sindic sau a unei persoane care exercită o funcție similară, iar autoritatea care este competentă în temeiul dispozițiilor menționate:

- (a) a hotărât instituirea procedurii sau
- (b) a constatat că întreprinderea sau unitatea angajatorului a fost definitiv închisă și că activele disponibile sunt insuficiente pentru a justifica instituirea procedurii.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului intern cu privire la definirea termenilor «lucrător salariat», «angajator», «remunerație», «drept dobândit», «drept în curs de a fi dobândit».

Cu toate acestea, statele membre nu pot exclude din domeniul de aplicare a prezentei directive:

- (a) lucrătorii salariați cu fracțiune de normă în sensul Directivei 97/81/CE;
- (b) lucrătorii cu contract pe durată determinată în sensul Directivei 1999/70/CE;
- (c) lucrătorii având un raport de muncă temporar în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/383/CEE.

(3) Statele membre nu pot stabili o durată minimă pentru contractul de muncă sau raportul de muncă ca o condiție pentru ca lucrătorii să aibă dreptul de a invoca prezenta directivă.

(4) Prezenta directivă nu împiedică statele membre să extindă protecția lucrătorilor și la alte situații de insolvabilitate, de exemplu încetarea permanentă *de facto* a plăților, stabilită prin proceduri diferite de cele menționate la primul paragraf, după cum se prevede în dreptul național.

Cu toate acestea, aceste proceduri nu creează o obligație de garantare din partea instituțiilor celorlalte state membre în cazurile prevăzute la secțiunea IIIa.”;

3. articolele 3 și 4 se înlocuiesc cu următorul text:

„Articolul 3

Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că instituțiile de garantare asigură, sub rezerva articolului 4, plata drepturilor neachitate ale salariaților care rezultă din contracte de muncă sau raporturi de muncă, inclusiv, în cazurile prevăzute de dreptul intern, compensația pentru încetarea raporturilor de muncă.

Creanțele preluate de instituția de garantare sunt drepturile salariale neplătite referitoare la o perioadă care precede și/sau, după cum este cazul, succede o dată stabilită de statele membre.

Articolul 4

(1) Statele membre au posibilitatea de a limita obligația de plată prevăzută la articolul 3 pentru instituțiile de garantare.

(2) În cazul în care statele membre își exercită dreptul prevăzut la alineatul (1), acestea specifică durata perioadei pentru care drepturile salariale neachitate urmează să fie plătite de către instituția de garantare. Aceasta însă nu poate fi mai scurtă decât perioada care acoperă remunerația pentru ultimele trei luni ale raportului de muncă care precede sau succede data menționată la articolul 3. Statele membre pot include această perioadă minimă de trei luni într-o perioadă de referință a cărei durată nu poate fi mai mică de șase luni.

Statele membre care prevăd o perioadă de referință de cel puțin 18 luni pot limita durata perioadei pentru care drepturile salariale neachitate urmează să fie plătite de către instituția de garantare la opt săptămâni. În acest caz, pentru calculul perioadei minime se folosesc perioadele care sunt cele mai favorabile salariatului.

(3) De asemenea, statele membre pot stabili plafoane ale plăților efectuate de instituțiile de garantare. Aceste plafoane nu se pot situa mai jos de un nivel compatibil din punct de vedere social cu obiectivul social al prezentei directive.

În cazul în care statele membre recurg la această posibilitate, acestea informează Comisia asupra metodelor folosite pentru stabilirea plafonului.”;

4. se introduce următoarea secțiune:

„SECȚIUNEA IIIa

Dispoziții privind situațiile transnaționale

Articolul 8a

(1) În cazul în care o întreprindere care desfășoară activități pe teritoriile a cel puțin două state membre se află într-o situație de insolabilitate în sensul articolului 2 alineatul (1), instituția competentă pentru plata drepturilor salariale neachitate ale salariaților este instituția din statul membru pe al cărui teritoriu aceștia lucrează sau își exercită de obicei activitatea.

(2) Extinderea drepturilor salariaților este stabilită de dreptul care reglementează instituția de garantare competentă.

(3) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a asigura în cazurile prevăzute la alineatul (1) că la stabilirea stării de insolabilitate a angajatorului în sensul prezentei directive sunt luate în considerare hotărârile pronunțate în contextul procedurilor de insolabilitate menționate la articolul 2 alineatul (1), care au fost solicitate în alt stat membru.

Articolul 8b

(1) În scopul aducerii la îndeplinire a articolului 8a, statele membre prevăd efectuarea de schimburi de informații relevante între administrațiile publice competente și instituțiile de garantare menționate la articolul 3, care să facă posibilă în special informarea instituției de garantare responsabile cu plata drepturilor salariale neachitate ale salariaților.

(2) Statele membre comunică Comisiei și celorlalte state membre informațiile necesare pentru contactarea administrațiilor lor publice competente și a instituțiilor de garantare. Comisia ia măsuri ca aceste comunicări să fie accesibile publicului.”;

5. la articolul 9 se adaugă următorul paragraf:

„Punerea în aplicare a prezentei directive nu poate justifica un regres în raport cu situația existentă în fiecare stat membru și în raport cu nivelul general de protecție a lucrătorilor în domeniul reglementat de aceasta.”;

6. la articolul 10 se adaugă următoarea literă:

„(c) a refuza sau a reduce obligația la care se face referire la articolul 3 sau obligația de garantare menționată la articolul 7 în cazurile în care salariatul, singur sau împreună cu rude apropiate, a deținut în proprietate o parte esențială din întreprinderea sau firma angajatorului și a exercitat o influență considerabilă asupra activităților acesteia.”;

7. se introduce următorul articol:

„Articolul 10a

Comisiei și celorlalte state membre le sunt notificate, de către fiecare stat membru, tipurile de proceduri naționale de insolabilitate care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și toate modificările aduse acestora. Comisia publică aceste notificări în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.”;

8. anexa se elimină.

Articolul 2

(1) Statele membre adoptă și pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive înainte de 8 octombrie 2005. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.

Statele membre aplică dispozițiile menționate în primul paragraf tuturor cazurilor de insolabilitate ale unui angajator care se produc după intrarea în vigoare a acestor dispoziții.

Când statele membre adoptă aceste dispoziții, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre comunică Comisiei textul dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 4

Până la data de 8 octombrie 2010, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind transpunerea în practică și aplicarea prezentei directive în statele membre.

Articolul 5

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 23 septembrie 2002.

Pentru Parlamentul European

Președintele

P. COX

Pentru Consiliu

Președintele

M. FISCHER BOEL
